

**

Ondernemingsraad West Betuwe
Postbus 112
4191 HK GELDERMALSEN

Behandeld door
Jan Steurrijs
Doorkiesnummer +31345728615
Jan.Steurrijs@WestBetuwe.nl
Datum 8 oktober 2019
Kenmerk
Pagina **1** van **6**

Onderwer Reactie WOR-bestuurder op advies OR over VTH-taken
p

Beste leden van de Ondernemingsraad ,

Op 3 oktober 2019 heb ik jullie advies over het voorgenomen besluit van B&W over het beleggen van de VTH-taken, op het gebied van bouwen en wonen, bij de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) ontvangen. Ik wil jullie bedanken voor jullie snelle advisering over dit voorgenomen besluit. Normaal gesproken zouden wij over jullie advies en mijn reactie daarop gezamenlijk overleggen tijdens een WOR-overleg, alvorens we beide documenten openbaar zouden hebben gemaakt. Beoogd daarbij was een toezending aan de Raad voor haar besluitvormende vergadering op 22 oktober. Op jullie verzoek stuur ik nu beide documenten zonder nader overleg door naar de Raad. Dat neemt echter niet weg dat ik met jullie in de komende weken in gesprek zal gaan over jullie advies, in mijn rol als WOR-bestuurder. De toevoeging van onze adviesdocumenten aan de raadsagenda is daarmee louter ter informatie en komt niet in de plaats van ons overleg.

Jullie advies richt zich op 7 punten. Onderstaand zal ik mijn reactie gegeven op deze punten en daarbij, waar nodig, ingaan op de door jullie in het advies aangedragen thema's. Deze thema's zijn:

- Het West Betuws Werken
- De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen
- De onderzochte scenario's
- Onderzoek Deloitte over de ontvlechtingkosten
- Onderzoek Deloitte over de organisatorische gevolgen

Advies 1. In uw overwegingen missen wij een onderbouwing hoe dit besluit bijdraagt aan het de
doelen en ambities van de gemeente West Betuwe.

Ik deel jullie opvatting dat in de uitvoering van onze werkzaamheden, wij moeten aansluiten bij de gestelde doelen en ambities voor West Betuwe. Waar het onze wijze van

werken en onze dienstverlening betreft, noemen we dat het West Betuws Werken. In onze organisatie geven we gaandeweg vorm daaraan, lerend en ontwikkelend en met veel medewerkersparticipatie. Hóe we daar vorm aan geven is doorlopend onderwerp van gesprek tussen mij en jullie, en heeft als hoofdlijnen het opgavegericht (resultaatgericht) werken, op een netwerk- en relatiegerichte manier. We verwachten van onze Gemeenschappelijke Regelingen dat zij aansluiten op die manier van werken. Daarvoor maken wij onderlinge afspraken (bijvoorbeeld in de vorm van DVO's) en monitoren wij of deze afspraken worden nagekomen. Dat geldt niet alleen voor de ODR maar ook voor de andere Gemeenschappelijke Regelingen. Zo ontwikkelen die organisaties met ons mee. In welke organisatie of structuur de werkzaamheden plaatsvinden is dan uiteindelijk niet bepalend voor de kwaliteit van de diensten die geleverd worden. Of wij er rechtstreeks op sturen of via een GR maakt daarbij ook geen verschil meer. Wat mij betreft zit hierin geen onderscheid tussen uitvoerende, beleidsmatige of ontwikkelgerichte werkzaamheden.

Advies 2. Daarnaast missen wij een onderbouwing over hoe de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor de bouw zijn meegewogen in dit besluit.

De invoering van beide wetten heeft gevolgen voor de uitvoering van de VTH-taken. De beoogde invoeringsdatum voor beide wetten is 1-1-2021. Voor beide wetten is nog niet definitief besloten of dat ook de daadwerkelijke invoeringsdatum wordt. Dit is onder meer afhankelijk van besluitvorming in de Eerste Kamer over de invoeringswet voor de Omgevingswet, de voortgang in het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de uit te voeren pilots voor de Wet kwaliteitsborging.

De invoering van de Omgevingswet, zoals nu voorligt, betekent inderdaad een knip tussen de niet-technische onderdelen van de vergunningverlening en de technische toets. Elke gemeente besluit zelf waar de uitvoering van zowel het niet-technische als het technische gedeelte plaatsvindt.

De voorkeur van West Betuwe is om dit in één hand te houden en daarmee duidelijkheid voor de aanvrager en eenduidigheid in de volledige afhandeling van de aanvraag mogelijk te maken. Dit kan dus zowel bij de gemeente West Betuwe zijn (dichtbij de beleidsmatige Ruimtelijke Ordening werkzaamheden), als bij de ODR (dichtbij de overige werkzaamheden die leiden tot uiteindelijke vergunningverlening).

De Wet kwaliteitsborging heeft gevolgen voor de uitvoering van het bouwtoezicht en versterkt de positie van de aanvrager ten opzichte van de aannemer. De invoering van de wet heeft dus invloed op het huidige takenpakket van de ODR. Indien de werkzaamheden bij de gemeente West Betuwe worden uitgevoerd, zijn de consequenties ervan hetzelfde voor onze organisatie. Daarmee werkt invoering van deze wet niet onderscheidend voor het beleggen van de VTH-taken.

Advies 3. Wij vinden het een gemiste kans dat een mengvorm (het door ons geschetste scenario

3) nooit echt is onderzocht. Het argument dat de VTH-taken ondeelbaar zijn en een

knip niet mogelijk is onderschrijven wij niet.

Op basis van onze ervaringen met het knippen van werkzaamheden is het niet gewenst om dit te doen. Vanuit bedrijfsvoeringsoogpunt leidt een knip in werkzaamheden tot verlies van kwaliteit en extra kosten. Dit is mede gebaseerd op onze ervaringen met de knip in taken bij BWB en de ervaringen van de ODR met de gemeente Maasdriel. Tevens ben ik van mening dat een vergunningaanvraag gezien moet worden vanuit het perspectief van alle aspecten die voor de vergunningverlening noodzakelijk zijn. Daarom is het wenselijk dit in één hand te houden en niet te splitsen. Dit bevordert ook de eenduidigheid en transparantie voor de aanvrager.

Naast deze bezwaren tegen het knippen van werkzaamheden wil ik kort inhoudelijk reageren op het door jullie voorgestelde scenario. In de huidige detailstructuur West Betuwe is rekening gehouden met 3 fte, waarvan nu 2 fte is ingevuld. Deze formatie is bedoeld voor zowel vergunningverlening als bouwtoezicht. Op basis van de dienstverleningsovereenkomst tussen de ODR en onze gemeente zouden we, bij positionering binnen de organisatie van West Betuwe, voor intake de formatie moeten ophogen tot 4 fte. Deze functie-Invulling past niet (volledig) bij de functies zoals die nu zijn opgenomen in de detailstructuur, laat staan bij de personen die deze werkzaamheden nu uitvoeren. De rekensom in het door de OR voorgestelde scenario wordt daardoor ook anders. De extra structurele kosten voor de gemeente West Betuwe voor het invullen van dit scenario zijn minimaal gelijk aan de structurele kosten indien de VTH-taken volledig worden belegd bij de ODR. Ik kan jullie daar in ons overleg een nadere toelichting op geven.

Jullie opmerking dat de beperkte formatie voor de intake geen noemenswaardige gevolgen heeft voor de huisvesting deel ik. In hoeverre de kosten voor het omzetten en inrichten van systemen dan hetzelfde zijn kan ik niet overzien. In eerste aanleg ga ik er vanuit dat in dit scenario met dezelfde applicaties en dezelfde aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet gewerkt moet worden, voor een consistent verloop van het volledige vergunningverleningsproces.

Advies 4. Wij beseffen dat een definitief besluit over de VTH-taken al erg lang op zich laat wachten. De ontwikkelingen in de wetgeving halen ons echter in de tijd gezien in. Wij zien dit eerder als een kans dan een bedreiging. De wettelijke wijzigingen per 1-1-2021 leiden tot een noodzakelijke aanpassing in het DVO met de ODR. Daarom is ons advies dit als een kans te zien en het besluit uit te stellen.

De ervaring leert dat bij de invoering van nieuwe wetten met een grote impact, het juist aan te raden is de noodzakelijke voorbereidingen in de organisatie reeds uitgevoerd te hebben. Nieuwe wetten brengen in zichzelf al onduidelijkheid en onzekerheid met zich mee; dat kan het best opgevangen worden in een organisatie die "staat" zodat de continuïteit van dienstverlening niet in het geding komt. Ik zie deze nieuwe wetten zeker niet als een bedreiging, maar als een kans om onze dienstverlening – ongeacht in welke organisatie die uitgevoerd wordt – op een hoger niveau te brengen

Het uitstellen van het besluit tot het moment van invoering van beide wetten en de daaraan gekoppelde invoeringsregels zie ik daarom als een onnodig en vermijdbaar risico. Het zorgt bovendien voor langdurige onzekerheid bij de betrokken collega's van West Betuwe en van de ODR. Daarnaast bemoeilijkt het voor de betreffende medewerkers het gericht werken aan de benodigde vak-ontwikkeling en het samen voorbereiden op toekomstige ontwikkelingen (de wetswijzigingen maar ook diverse landelijke projecten).

De onduidelijkheid die er nu is over de definitieve invoering van beide wetten, kan zelfs nog tot verdere vertraging van de besluitvorming leiden.

Advies 5. Wij adviseren om het komende half jaar te benutten om de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor de bouw verder te onderzoeken. Zodat medio 2020 een volledig onderbouwde en definitieve keuze gemaakt kan worden voor wat betreft de VTH-taken per 1-1-2021.

In aanvulling op mijn reactie op jullie adviespunten 2 en 4, benadruk ik graag dat ongeacht de overduidelijke gevolgen van beide wetten voor de VTH-taken, de gemeente West Betuwe de eigenstandige bevoegdheid houdt om taken zelf uit te voeren of onder verantwoordelijkheid van de gemeente door de ODR uit te laten voeren. Gesteld dat de beoogde invoeringsdatum van beide wetten haalbaar blijkt, dan zouden we medio 2020 een keuze kunnen maken. Mocht dan besloten worden de VTH-taken bij de gemeente West Betuwe uit te gaan voeren, resteert een half jaar voor het opbouwen van een nieuw organisatieonderdeel. Een organisatieonderdeel dat direct voor de uitdaging staat om de uitvoering van deze twee nieuwe wetten, voor zover het hun taakgebied betreft, goed op te pakken. Ik beschouw die periode als te kort.

Bovendien is in het onderzoek voor de organisatorische gevolgen van het beleggen van de VTH-taken door Deloitte een aantal redenen aangegeven waarom het, naar mijn mening, niet wenselijk is de VTH-taken te beleggen bij de gemeente West Betuwe:

- De omvang van de benodigde eigen formatie is meer dan nu bij de ODR
- het opbouwen van een nieuwe organisatie in een krappe arbeidsmarkt is lastig. Bij het niet kunnen vervullen van vacatures kan het ook duurder worden

- Dit organisatieonderdeel wordt kwetsbaar waar het het vermogen in te spelen op landelijke ontwikkelingen of projecten betreft. Ook bij ziekte ontstaat er kwetsbaarheid.
- Voor het onderdeel specialistische taken kunnen wij niet voldoen aan de kwaliteitscriteria. Dit kan worden opgevangen door inhuur of detachering zoals nu ook door de ODR wordt gedaan.

Advies 6 Een mengvorm te onderzoeken (scenario 3) waarbij de taken die met direct klantcontact en de regie op het proces te maken ondergebracht worden bij West Betuwe (intake) per 1-1-2021 en dit in de definitieve besluitvorming mee te nemen.

Naast mijn reactie bij jullie adviespunt 3, heeft de ODR om moverende redenen en vanuit eerdere ervaringen aangegeven een dergelijke mengvorm niet acceptabel te vinden. Nader onderzoek naar deze optie heeft daarom geen zin.

Advies 7 De huidige werkwijze en taakverdeling met de ODR te verlengen tot 1-1-2021, met heldere afspraken over het klantencontact met de inwoners. Voor de inwoners is er op dit moment onduidelijkheid wie wat doet en wanneer (Het vak KCC van de gemeente krijgt hier veel vragen over).

De huidige knip werkt zeker onduidelijkheid en onnodig dubbel werk in de hand. Ik kan daarin meevoelen met de betrokken medewerkers (bij de gemeente West Betuwe en de ODR) en onze inwoners, ondernemers en organisaties. Uitstel van de besluitvorming is daarom niet wenselijk. Dat we daarbij moeten sturen op heldere afspraken over het klantcontact ben ik volledig met jullie eens.

Naast jullie concrete advisering in bovenstaande 7 punten, geven jullie in je advies enkele beschouwingen, onder andere aangaande de onderzoeksopdracht van Deloitte. Bij onze volgende overlegvergadering ga ik graag verder met jullie in gesprek daarover. Ik wil jullie danken voor jullie kritische en constructieve houding aangaande dit onderwerp. Ik lees uit jullie advies dat jullie geen inhoudelijk bezwaar uiten tegen de keuze die ons college nu voorlegt aan de raad, maar dat jullie vooral -om diverse redenen- uitstel van besluitvorming bepleiten alsmede het onderzoeken van een derde (meng)vorm. Ik leg jullie advies daarom, tezamen met mijn reactie erop, integraal voor aan de Raad ten behoeve van hun besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

namens dezen,

Karen Coesmans
WOR-bestuurder